

The background is a dark grey chalkboard with various white chalk sketches. On the left, there's a large sketch of a microscope. Above it, a globe of the Earth is visible. In the bottom left, there's a stack of books. In the bottom right, there are sketches of a percentage sign, an exclamation mark, and a right-angle symbol. The text is centered in a white rectangular area.

Etkili Mesleki İletişim ve Kariyer Planlaması - X

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

- **Gelişimsel Kariyer Kuramları**
 - **Super'ın Yaşam Boyu-Yaşam Alanı Kuramı**
 - *Temel Kavramları ve Kariyer Danışmanlığı Süreci*
 - *İlgili Araştırmalar ve kuramın değerlendirilmesi*

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

SUPER'IN YAŞAM-BOYU, YAŞAM-ALANI YAKLAŞIMI

- Donald E. Super, kendi kuramını oluştururken Ginzberg'in görüşlerinden yola çıkmış ancak kendisinden önceki kuramcılardan farklı olarak sosyo-ekonomik statü, cinsiyet, sosyal değişim, seçim süreci gibi kavramlara kuramında yer vererek kariyer seçimine çok sayıda faktörü dahil etmeye çalışmıştır.

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

SUPER'IN YAŞAM-BOYU, YAŞAM-ALANI YAKLAŞIMI

- Super kendi kuramını şekillendirirken
 - farklılıklar psikolojisi,
 - gelişim psikolojisi,
 - sosyoloji ve
 - kişilik kuramları alanındaki araştırmalardan etkilenmiştir

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

SUPER'İN

YAŞAM-BOYU, YAŞAM-ALANI YAKLAŞIMI'NDA BENLİK KAVRAMI

- Super'a göre mesleki gelişim, temelde benlik kavramının gelişimi ve meslek alanına uygulanmasıdır.
- Super'a göre bireyler büyürken kendi rolleri, kişilik özellikleri ve yeteneklerine ilişkin bir bakış açısı geliştirirler. Ardından da kendilerine bakış açıları ile çeşitli meslekleri -sahip olduğu bilgilere göre- karşılaştırırlar ve benlik kavramlarını mesleki alana geçirmeye çalışırlar

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

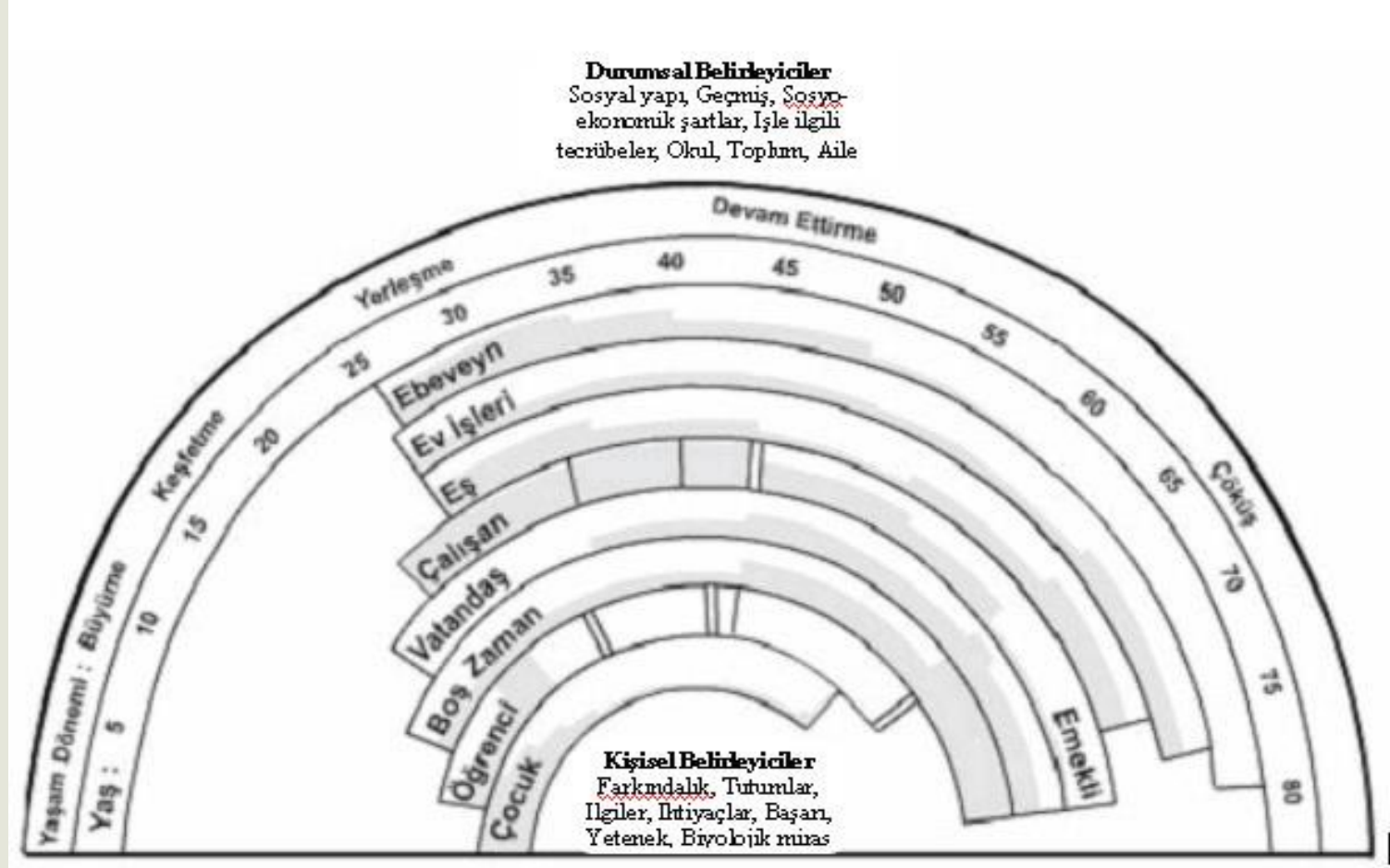
SUPER'IN

YAŞAM-BOYU, YAŞAM-ALANI YAKLAŞIMI

- Yaşam boyu ve yaşam alanı kavramları, kariyer gelişiminin içerik ve süreç boyutunu temsil etmek için kullanılmaktadır.
- **Yaşam boyu**, ömür boyu devam eden kariyer gelişim sürecini ifade etmektedir ve Super'ın mesleki gelişim dönemleri ile ilişkili bir kavramdır.
- **Yaşam alanı** ise bireylerin yaşamlarında oynadıkları rolleri ve bu rollerin içeriğini tanımlamaktadır

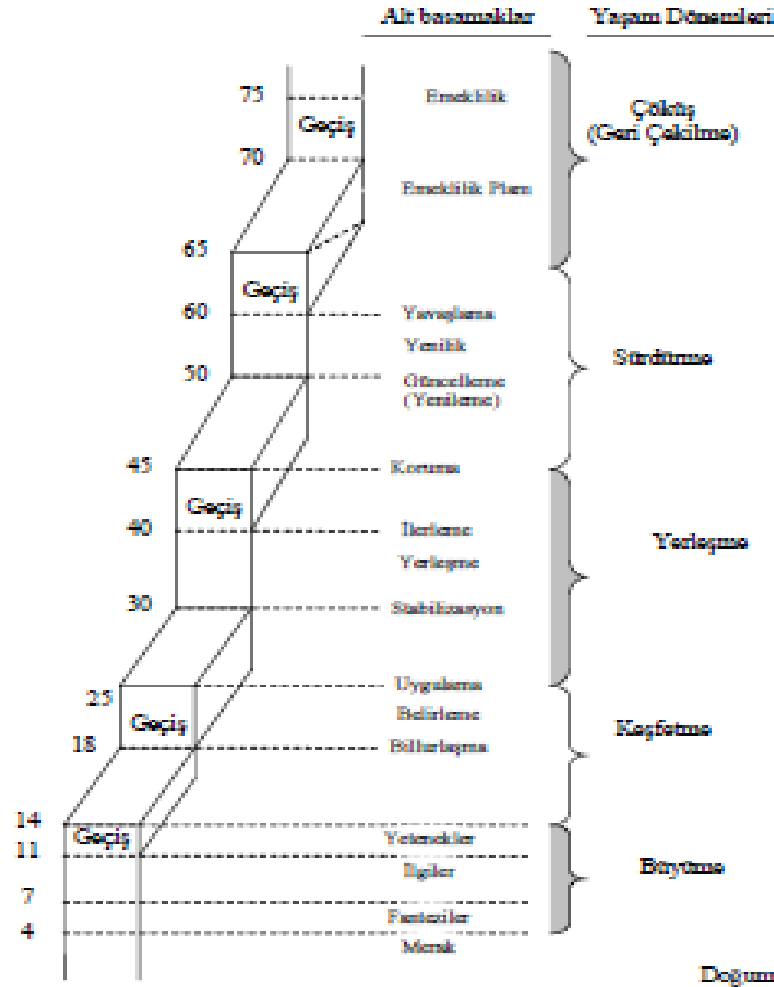
KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

SUPER'İN YAŞAM-BOYU, YAŞAM-ALANI YAKLAŞIMI

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

Super'ın Yaşam Dönemleri ve Alt Basamakları

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

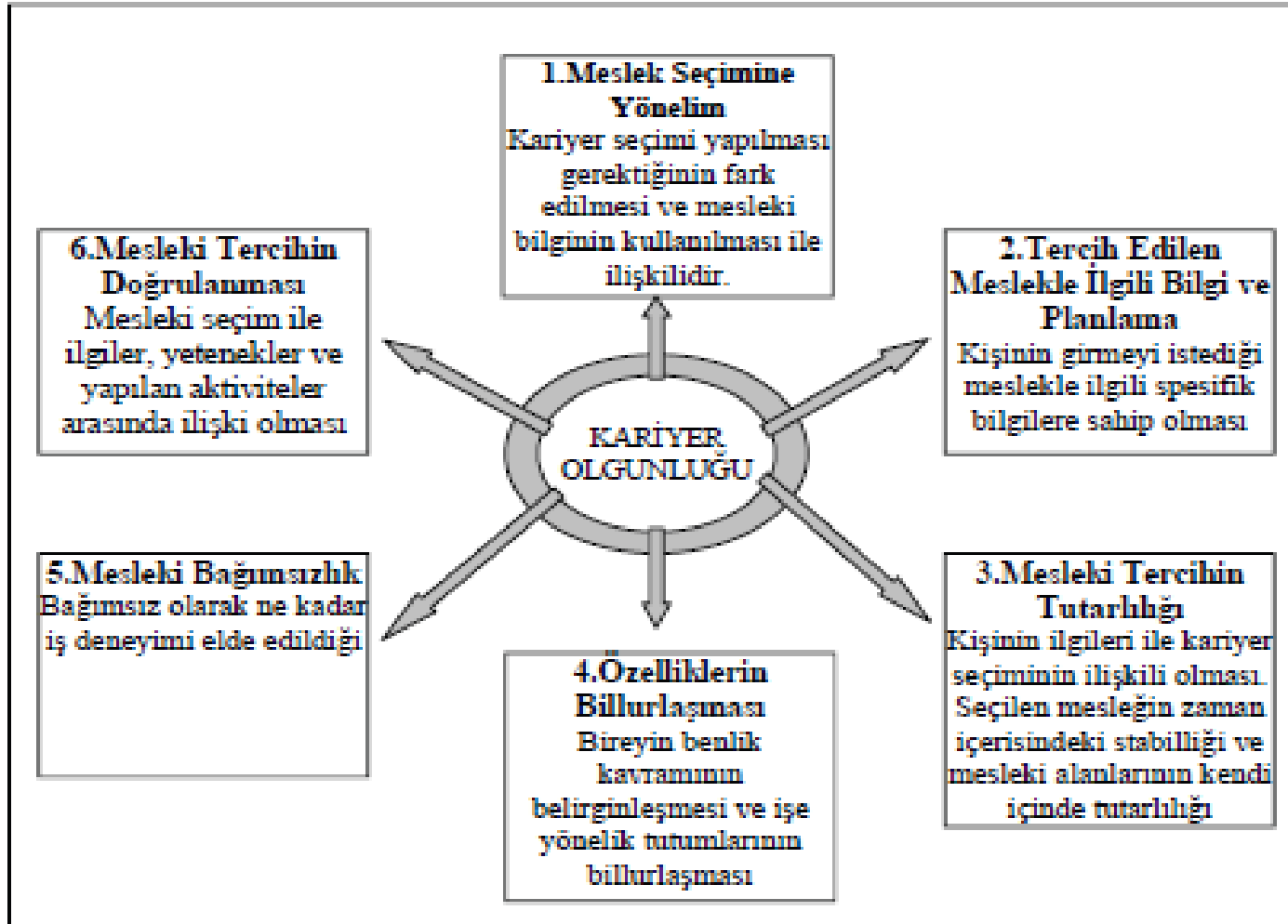
SUPER'İN YAŞAM-BOYU, YAŞAM-ALANI YAKLAŞIMI

Kariyer Olgunluğu

- Kişinin biyolojik ve sosyal gelişiminin sonucu olarak içinde bulunduğu gelişim dönemine ait gelişimsel görevleri yerine getirmeye hazır olması olarak tanımlamaktadır.

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

Kariyer Olgunluğunun Boyutları

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

SUPER'İN YAKLAŞIMININ MESLEKİ GELİŞİM GÖREVLERİ

Tablo 3. Super'ın Mesleki Gelişim Görevleri

Mesleki Gelişim Görevi	Yaşlar	Genel Özellikler
Billurlaşma	14-18	Fırsatların, ilgilerin, değerlerin, fark edilmesiyle genel mesleki hedeflerin belirlendiği ve tercih edilen meslekle ilgili planların yapıldığı bilişsel süreç
Belirginleştirme	18-21	Mesleki tercihlerle ilgili belirsizlikten spesifik bir meslek tercihinin ilerleme
Uygulama	21-24	Mesleki tercihler ilgili eğitimin tamamlanması ve işe giriş
Karar Kılma	24-35	Tercih edilen kariyerin kişi için doğruluğunun çalışma yaşantıları aracılığıyla gözden geçirilmesi ve kariyer seçiminin doğru olduğunu göstermek için kişinin yeteneklerini kullanması
Sağlamlaştırma	35+	Kariyere yerleşme, statünün ve kıdemin artması

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

SUPER'İN KURAMININ KATKILARI

- Yaşam boyu devam eden kariyer gelişim dönemleri, benlik kavramı, yaşam rolleri, kariyer olgunluğu gibi kavramlar, Super'ın kariyer gelişim ve danışmanlığı alanına önemli katkıları arasında sayılabilir.
- Ölçme araçları geliştirmesi,
- Bilgisayarların danışmanlık alanındaki rolüne vurgu yapması, Super'ın bu alana diğer önemli katkılarıdır

KARİYER DANIŞMANLIĞINDA GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLAR

SUPER'İN KURAMININ ELEŞTİRİ ALDIĞI YÖNLER

- Kuramını bir bütün haline getirememesi
- Kuramda tanımlanan dönemlerin ve alt basamakların oldukça karışık olması,
- Kadınlar ve etnik grupların kariyer gelişim sürecine kuramında yeteri kadar yer vermemesi
- Düşük sosyo-ekonomik düzeyden gelen bireylerin kariyer gelişimlerini yeterince dikkate almaması

Kaynakça

- Yeşilyaprak, B. (2011). *Mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem.